

Kristna vänner i församlingarna och runt om i Norden

Vi upplever sedan ett antal veckor en nästan överklig situation. Ett virus har försatt mer än halva världen i karantän. Allt som vi har tagit som "självklart" är helt plötsligt inte längre självklart. Såväl vårt privatliv som hela samhällslivet påverkas, vi lever nu under delvis nya villkor.

Detta sändebrev skriver jag för att något belysa vad denna märkliga situation innebär för oss som kristna och som kristna församlingar. Hur ska vi överleva? Vi kan i nuläget inte upprätthålla vårt normala gudstjänstliv. Många i våra församlingar är äldre (jag är själv en av dem) och bör undvika folksamlingar. Desto viktigare att vi i våra hem upprätthåller andaktslivet, med den dagliga bibelläsningen, att vi använder någon god andaktsbok för dagliga betraktelser, att vi på söndagen håller gudstjänst hemma om vi inte kan komma till högmässa, och att vi därvid i all enkelhet följer ordningen: vi läser psaltarpsalmen, vi ber syndabekännelsen, vi läser trosbekännelsen, vi sjunger psalmer, vi läser eller lyssnar på dagens predikan och vi ber den allmänna kyrkobönen (nu i fastan använder vi väl litanian).

Men Herrens Heliga Nattvard får vi tills vidare klara oss utan, så länge detta "undantagstillstånd" råder. Nattvarden är ju inte heller nödvändig på samma sätt som Ordet och Dopet. Det kan finnas tillfällen då man inte vågar vänta med dopet till planerad dopdag, då förrättar man nöddop, något sådant finns däremot inte i fråga om nattvarden. Beträffande dopet kan det bli så att vi i dessa karantäntider inte kan samlas till en dophögtid, men man må fördenskull inte skjuta upp dopet i väntan på bättre tillfälle – det lilla barnet *behöver* dopet, *behöver* den nya födelsens bad.

Vi lever dock inte bara vi coronatider; i kyrkoåret befinner vi oss nu i Fastan, vilket ger oss anledning att eftertänksamt begrunda det som nu går över världen, det som Herren nu låter komma över oss. Är det en prövning, är det en kallelse, är det en straffdom? Det är alla tre, och de manar oss, de kallar oss till självrannsakan, till bot och syndabekännelse. Men i Fastan, i synnerhet under de sista två veckorna, ligger inte fokus på vilka och hurdana vi är, utan våra blickar riktas mot Herren Jesus Kristus, vem och hurdan Han är, och vad det betyder för oss. Därför vill jag här stanna upp med en liten betraktelse över Kristi pinas historia.

Jag finner inget brottsligt hos denne man
Efter Lagen måste han dö

*Blott du mig, Jesu kan lära, Vad intet förnuft förstår,
Att oskuld får straffet bära, Där brottslingen strafflös går,
Att Gud sin helighet lämnat till hån,
Då ogärningsmän han friar, Men fäller sin enfödde Son.*

Jag finner inget brottsligt hos denne man.

Så konstaterar och dömer den världslige domaren. Pilatus har förhört honom och rannsakat hans fall och inte funnit att han gjort sig skyldig till något som förtjänar döden. Han tycker sig se att det är av avund som judarna vill ha honom utlämnad och dömd. Inte heller Herodes finner honom skyldig. Enligt mänsklig rätt är således Jesus en oskyldig man.

"Jag finner inget brottsligt hos denne man." Se, så dömer även den himmelske domaren om honom. "Denne är min älskade Son i vilken jag har mitt behag." Och Jesus själv omvittnar: "Vem av er överbevisar mig om synd?" Även enligt gudomlig rätt är Jesus alltså en ostrafflig man. Kan väl då någon enda människa hysa en ond tanke gentemot honom? Rimligen inte, men hör här!

Efter Lagen måste han dö

Så ropar och skrämmer den fientliga hopen mot honom där han står inför Pilatus. Enligt judarnas och deras ledares sätt att se hade han hädat och gjort sig till Guds Son, Guds jämlike och de krävde nu att han som Lagen bjuder måste straffas med döden. Korsfäst, korsfäst honom!

”Efter Lagen måste han dö.” Se, så dömer även Gud, den helige och rättfärdige honom. Ty döden är syndens lön – och på denne man, på Jesus låg världens synd, på honom låg hela mänsklighetens samlade syndaskuld. Men hur, på vilket sätt, ska han straffas och dö?

Korsfäst honom!

Det är vad judarna högljutt begär – och Gud säger ja och amen till deras rop.

Låt oss för det första se: Vilken allvarlig maning och varning ligger inte i detta rop.

En maning till självprövning och vaksamhet! Vi möter den förskräckliga fiendskapen hos judarna och vi anar människofruktan och högmod hos Pilatus. Var kan vi finna sådant idag, i vår tid? Ja hur är det med oss själva? Har måne även vi, trots att vi är kristna, all denna gudsfrånvändhet inom oss? Kära vänner, även om öppet motstånd mot Jesus och mot hans lära inte kännetecknar de kristna, så är inte vårt hjärta, vår fördärvade natur bättre än den var hos judarna och deras ledare eller hos Pilatus och Herodes. Alla var från början inte fientliga mot Jesus. Man ville till och med göra honom till kung, och man ropade ”Hosianna, Davids son”. Men man var nog inte medveten om hur bedrägligt människohjärtat är; nu står man i den stora hopen och skriker: bort med honom, korsfäst, korsfäst! Stanna upp ett ögonblick nu, innan du dömer dessa människor. Vårt hjärta är inte annorlunda än deras. Den som menar sig stå må se till att han inte faller.

Låt oss för det andra se: Vilken underbar tröst ligger inte Guds Amen till detta rop.

Jesus är Faderns älskade Son. När Pilatus frågade: Varifrån kommer du?, hade han kunnat svara: Jag har utgått från Fadern och har kommit hit i världen. Så honom tillkommer rätteligen ära, fröjd och salighet, inte en hädares och missdådares smädliga, kvalfyllda död. Men när Pilatus nämner om sin makt att korsfästa honom, så svarar Jesus inte: Du har ingen makt över mig, utan han säger: ”Du hade alls ingen makt över mig om den inte vore dig given från ovan”. Gud har alltså så bestämt. Fadern har till detta rop: Korsfäst honom!, sagt sitt Ja och Amen!

Detta är den stora trösten för oss, som genom våra synder och missgärningar förtjänat Guds vrede och fördömelse och eviga straff. Ty den synd för vilken han enligt Lagen måste dö är en främmande synd, det är hela världens synd, det är dina och mina synder. Hade Gud, som Pilatus ville, gett Jesus fri, befriat den oskyldige, då hade vi varit evigt förlorade och fördömda, då hade vår synd och skuld inför Gud stått kvar. Men nu har Fadern befriat oss och låtit det ske att Pilatus ”utlämnade honom till att korsfästas”, så att han blev en förbannelse i vårt ställe. ”Om det är mig ni söker, så låt dessa gå!” Orden har en djupare mening, de är talade till Lagen: När du nu låter domen träffa mig, så frikänn dessa! Så kommer istället över oss välsignelsen, så kan inte längre Lagens förbannelse träffa oss. Jesus förde de ut som den fördömde hädaren, därför kan han nu ropa till oss: Kom ni min Faders välsignade. Vredens kalk räcktes till honom, till oss räcker han nu välsignelsens kalk.

Se, detta är oss en stor tröst, när vi måste betänka att den epidemi som nu härjar kan drabba även oss personligen, att någon av oss kanske får lämna den jordiska församlingen för att istället stå inför Guds och Lammets tron och fira den himmelska gudstjänsten. Amen.

Herren give oss frimodighet och kraft att bära även denna prövning!

Den kalk, som vreden rågar, Du ensam tömma vågar. Pris vare dig, o Jesu!

Uppsala/Åkerlänna den 27 mars i nådens år 2020

På uppmaning av kyrkostyrelsen

Åke Malander, ”er broder som i Jesus delar lidandet och riket och uthålligheten med er”